

Izvor: Ilse Orsel/Unsplash

Iz prakse socijalnih profesija

Prikaz projekta

Novi put - riječki inovativni program socijalnog uključivanja beskućnika

Maja Pudić

Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb
Grad Rijeka, Korzo 16, 51 000 Rijeka
maja.pudic@rijeka.hr

Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke, u partnerstvu s dva postojeća riječka prihvatilišta – onog Udruge „Oaza“ i onog Franjevačkog svjetovnog reda Trsat „Ruže sv. Franje“, te Centar za socijalnu skrb Rijeka, u 2020. godine počeli su s provođenjem inovativnog programa socijalnog uključivanja beskućnika „Novi put“.

Sredstva za projekt vrijedan 1.483.984,74 kune u potpunosti su osigurana natječajem „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – Faza I.“ iz Europskog socijalnog fonda Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Ugovor o dodjeli sredstava potpisan je 9. travnja 2020. godine, a trajanje projekta je 24 mjeseca.

Beskućništvo po svojoj težini i složenosti spada u sam vrh socijalnih problema. FEANTSA (Europski savez organizacija koje rade s beskućnicima) je razvila tipologiju beskućništva prema kojoj se definiraju osnovni oblici – bez krova nad glavom, bez stana/kuće, nesigurno i neadekvatno stanovanje. Navedeno povećava broj evidentiranih beskućnika u RH na više tisuća građana koji nisu na ulici, ali borave u nedostojnim uvjetima.

Iako postoji organizirana skrb za beskućnike, i dalje postoji praksa i težnja „udomljavanju“ beskućnika u privremene smještaje, dok se i dalje premalo radi na njihovoj integraciji. Projekt „Novi put“ upravo je usmjeren na što veću i bolju integraciju beskućnika.

Na području Grada Rijeke djeluju dva navedena prihvatilišta koja godišnje zbrinjavaju oko 100 različitih korisnika. Grad Rijeka također provodi Odluku o davanju nužnih smještaja na korištenje, što podrazumijeva korištenje stambenih jedinica na 3 lokacije, a korisnicima je na raspolaganju 180 stambenih jedinica za oko 400 osoba.

U sklopu projekta rekonstruiran je i opremljen prostor na lokaciji nužnog smještaja Grada Rijeke te formiran Centar za podršku beskućnicima, što je korisnicima na riječkom području omogućilo pružanje psihosocijalne podrške, lakši pristup socijalnim uslugama te da se lakše snađu na tržištu rada i s propisima te u svojim pravima i obvezama. Novouređeni prostor je opremljen računalima i drugom opremom koja je potrebna za provođenje edukacijskih radionica i predavanja te pomoć u školskim obvezama za djecu iz nužnog smještaja.

Također, u okviru Projekta oformljen je *follow up* tim profesionalaca s ciljem osnaživanja beskućnika sa znanjima i vještinama, a sve kako bi se aktivno uključili u život zajednice te promijenili svoj socijalni status. Mobilni stručni *follow up* tim djelovao je na tri lokacije. Njegov je rad za vrijeme trajanja Projekta bio prvenstveno pružanje psihosocijalne podrške, provođenje edukacijskih radionica i pomoći u školskim obvezama za djecu iz nužnog smještaja Grada Rijeke.

Kroz *follow up* program predviđeno je da bude obuhvaćeno 80 beskućnika i osoba u riziku od beskućništva, a bilo ih je 88, znatno više od predviđenog i bez obzira na činjenicu da se cijeli projekt odvijao za vrijeme trajanja pandemijskih mjera, koje su znatno ograničavale okupljanja. Svi sudionici u projektu bili su korisnici koji su izrazili interes za sudjelovanje u provedbi te su se na taj način osnažili i promijenili svoj socijalni status u društvu.

Osim navedenog, Projekt je također predvidio i osnaživanje i jačanje kapaciteta stručnjaka kroz dodatne edukacije, razne tečajeve i kontinuiranu superviziju tijekom trajanja provedbe. Tijekom dvije godine stručnjaci su intenzivno radili na unaprjeđenju svojih kompetencija te im je omogućeno osnaživanje njihove uloge pomagača, a sve s ciljem razvoja kvalitetnijih usluga beskućnicima i osobama u riziku od beskućništva.

Važan dio novog programa je i realizacija kazališne predstave koju će, uz pomoć profesionalca, osmišljavati i provesti sami korisnici. Svjetska iskustva pokazuju da je sudjelovanje u umjetničkim programima vrlo učinkovit način osnaživanja marginaliziranih skupina društva. Kroz iskustvo rada na predstavi sudionici su dodatno usvojili vještine, radne navike i nova znanja te stekli povjerenje i ostvarili nove socijalne veze. Istovremeno, postavljeni su izazovi pred publiku, a sve s ciljem povećanja svjesnosti i senzibiliziranosti.

U kampanju podizanja svijesti, osim navedene kazališne predstave, uključeno je i tiskanje letka o uslugama koje se nude za vrijeme provedbe Projekta, tiskan je Vodič za beskućnike s osnovnim informacijama o pravima i uslugama, organizirana su i provedena 2 okrugla stola i 2 javne tribine te završna manifestacija na kojoj je premijerno održana predstava „Crna vuna“, u kojoj su, uz profesionalne glumce i redatelja, sudjelovali i sami beskućnici koji su bili uključeni u Projekt.